Dosarul nr.2a-653/2024 judecătoria Drochia, sediul Central, Judecător V.Robu

D E C I Z I E

03 aprilie 2025
mun.Bălți

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord
În componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecător Stanislav Grosu
Judecători Alina Ţihonschi şi Radu Holban
Grefier Natalia Pasat

examinând în şedinţă publică apelul declarat de apelanţii Ceban Victor, Doţin Arcadie şi SRL „Donarux & CO", în persoana reprezentantului, avocat Tarlapan Artur, împotriva hotărârii judecătoriei Drochia, sediul Central din 02 aprilie 2024, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de SRL „Trans Solutions" către Ceban Victor, Doţin Arcadie, SRL „Donarux & CO" privind încasarea prejudiciului material şi a cheltuielilor de judecată,-

c o n s t a t ă :

Pretenţiile reclamantului:

1. La 09.10.2023, reclamantul SRL „Trans Solutions" s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Ceban Victor, Doţin Arcadie, SRL „Donarux & CO" privind încasarea prejudiciului material şi a cheltuielilor de judecată.
2. În cererea de chemare în judecată, reclamantul SRL „Trans Solutions" a invocat că la 07.07.2023, conducătorul auto Ceban Victor, deplasându-se cu autoturismul de model „Mercedes ***** pe str.Mihail Sadoveanu, or.Chişinău, nu a manifestat prudenţă în trafic, nu a ţinut cont de situaţia rutieră şi dexteritatea în conducere tamponând astfel mijlocul de transport de model „Toyota Prius", cu ***** care se deplasa regulamentar în faţa acestuia. Astfel, vinovat în accidentul rutier se face conducătorul automobilului „Mercedes 310D", cu *****, Ceban Victor, drept dovadă serveşte constatarea amiabilă de accident şi explicaţia acestuia prin care îşi recunoaşte vina. Ulterior, părţile s-au adresat companiei de asigurare „Transelit" SA întru despăgubirea păgubitului.
3. Prin răspunsul nr.1375 CH/23 din 14.07.2023 a companiei de asigurări „Transelit" SA a fost refuzată despăgubirea pe accidentul rutier menţionat din 07.07.2023 din considerentul că contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă este perfectată pe persoană fizica, însă mijlocul de transport „Mercedes ***** se află în locaţiunea persoanei juridice SRL „Donarux&CO", drept dovadă serveşte certificatul de înmatriculare cu nr.*****, din acest considerent se impunea necesitatea perfectării contractului pe numele persoanei juridice.
4. Având în vedere faptul că, SRL „Donarux & CO" nu avea încheiat un contract şi nu deţinea poliţă de asigurare RCA, riscul persoanelor admise de utilizare a autovehiculului, nu poate fi considerat „asigurat". În acest context, atât Ceban Victor, SRL „DONARUX & CO", cât şi proprietarul Doţin Arcadie poartă răspundere solidară.

5. Totodată, la data de 02.08.2023 a fost solicitată şi o expertiză auto independentă, astfel potrivit actului de examinare a mijlocului de transport auto nr.2282/08A, la care au fost invitaţi şi pârâţii, suma totală a prejudiciului material cauzat în urma deteriorării autoturismului este de 13.069,57 lei. Pârâţii au refuzat iniţial să repare pe cale amiabilă prejudiciului material, însă, ulterior, după reparaţia mijlocului de transport pârâţii au venit cu propunerea de a achita suma de 15.000 lei pentru a nu accede la procedura judiciară. Ulterior au venit cu propunerea de a repara automobilul, însă având în vedere că automobilul dat serveşte drept „bun" aducător de venit zilnic, nu s-a putut tergiversa reparaţia acestuia.

6. Reclamantul a întemeiat acţiunea pe art.1998 alin.(1), art.2025 alin.(1), (6) Cod Civil; art.98 alin.(1); art.94 şi art.96 alin.(1) Cod de procedură civilă şi a solicitat încasarea în mod solidar din contul pârâţilor Ceban Victor, Doţin Arcadie şi SRL „Donarux&CO" în beneficiul reclamantului „Trans Solutions" SRL a prejudiciului material în sumă de 13.069,57 lei, a cheltuielilor de asistenţă juridică în sumă de 10.000,00 lei şi a taxei de stat în sumă de 393,00 lei.

7. La 13.10.2023 a fost emisă încheierea de acceptare a cererii de chemare în judecată spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă.

8. La 29.11.2023 pârâţii Doţin Arcadie, SRL „Donarux&CO" şi Ceban Victor au depus referinţă asupra cererii de chemare în judecată, în care au invocat, că nu sunt de acord cu cererea de chemare în judecată, indicând că ea poartă un caracter de intimidare, este sută la sută ilegală, fără temei, suport juridic şi fără careva argumente or necesităţi întru depunerea ei.

9. Au indicat că într-adevăr pe data de 07.07.2023 între automobilele de model „Mercedes 310D" cu n/î BHD687 la volanul căruia se afla Ceban Victor şi automobilul de model „Toyota Prius" cu ***** a avut loc un accident rutier nesemnificativ, fiind puţin zgâriată bara de protecţie. Pârâţii niciodată nu au negat vinovăţia în accidentul produs, nici chiar după ce compania de asigurări a refuzat în despăgubire. De fiecare dată răspundeau la toate apelurile reclamantului şi avocatului său, se deplasau la faţa locului, conlucrau etc. şi de fiecare dată solicitau ca automobilul să fie prezentat la staţiile de reparaţie pentru ca să achite costul real al reparaţiei. Reclamantul în loc să accepte fireasca propunere şi să demonstreze buna credinţă, a apelat la un avocat şi la un expert independent, deşi cum s-au expus mai sus, acest fapt era absolut de prisos, ei au fost şi sunt gata să achite costul real al reparaţiei. De menţionat, că costul real pentru repararea automobilului niciodată nu a fot identificat or ei niciodată nu s-au opus vreunei defecţiuni de la vreo staţie de reparaţie, aceste defecţiuni nici nu există, reclamantul cu o încăpăţânare a refuzat să prezinte automobilul la staţiile de reparaţie. Menţionează, cum poate reclamantul să-i atace în judecată în cazul în care nici măcar nu e clară suma care trebuie să fie achitată şi mai cu seamă în cazul în care nu a primit refuz din partea lor. Pe data de 01.08.2023 a recepţionat o înştiinţare imperativă de la avocatul Cucta Gheorghe precum că dacă nu se prezintă pe data de 02.08.2023, la ora 15:00 pe adresa mun.Chişinău, str.Uzinelor, 96/5 (sediul reclamantului), la examinarea automobilului în vederea evaluării prejudiciului cauzat, examinarea se va efectua în lipsa lor. La întrebarea logică pentru ce este necesară evaluarea automobilului de către un aşa numit „expert" pe când automobilul poate fi pur şi simplu dus direct la staţia de reparaţie ca ei să achite toate cheltuielile, ei răspuns nu au primit. Menţionează, că au asistat la actul de defectare petrecut la sediul reclamantului. La faţa locului s-a prezentat o persoană care era în relaţii de bună prietenie cu reclamantul şi

despre care i s-a comunicat că este expertul care va examina automobilul (careva acte în acest sens nu i-au fost prezentate). La faţa locului a fost întocmit Actul de examinare a mijlocului de transport auto nr.2282/08A pe care el l-a semnat, deoarece într-adevăr poziţii enumerate la coloana „denumirea detalii" corespund adevărului. Indică, că la materialele dosarului nu este anexată Licenţa „expertului" Ciobanu Adrian, deci, aşa numitul act de examinare este întocmit de o persoană neîmputernicită, respectiv, acesta nu poate fi luat în considerare de către instanţa de judecată. După constatarea difecţiunilor, aşteptau să fie telefonaţi şi să meargă cu automobilul la vreo staţie de reparaţie pentru a definitiva costul lucrărilor. În loc de „staţie de reparaţie" pe data de 11.08.2023 fără sunete preliminare, fără invitaţii la staţiile de reparaţie auto, a recepţionat Somaţia unde i s-a propus să achit benevol suma de 13.069,57 lei ca prejudiciu material şi 5.000 lei pentru asistenţa juridică. Aşa numitul „Raport de evaluare a pagubei" nr.2282/08A nici măcar nu i-a fost prezentat. La materialele dosarului nu există nici o descifrare pentru ce concret Cucta Gheroghe solicită încasarea onorariului de 10.000 lei, acesta simplu face trimitere la Recomandările serviciilor de asistenţă juridică. Menţionează, că reclamantul intenţionat duce în eroare instanţa, precum că ei au refuzat iniţial reparaţia automobilului, de fiecare dată au insistat ca automobilul să fie prezentat la staţiile de reparaţie. Tot reclamantul indică în cererea de chemare în judecată precum că automobilul deja este reparat (fila 2 al.8), iarăşi fără ca ei să fie invitaţi la staţia de reparaţie, or nu se cunoaşte dacă în genere automobilul este reparat, deoarece după cum se vede pe poze, reiterează, acesta a suferit defectări minore care permit exploatarea acestuia fără probleme şi care în principiu nici nu era strict necesar a fi reparate mai cu seamă că acest automobil este de tip „taxi". Solicită de a fi respinsă cererea de chemare în judecată, deoarece nu exista temei juridic de adresare în judecată, reclamantul nu a onorat şi nu avea intenţia să onoreze procedura prejudiciară, ei niciodată nu au refuzat în despăgubire, ci dimpotrivă au insistat să achite, or admiterea acţiunii înaintate nici într-un fel nu ar face dreptate în acest caz şi ar favoriza abuzul în actul justiţiei de către reclamant (f.d.47-51).

Poziţia instanţei de fond:

10. Prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Central din 02 aprilie 2024 s-a admis parţial cererea de chemare în judecată depusă de „Trans Solutions" SRL către Ceban Victor, Doţin Arcadie, SRL „Donarux & CO" privind încasarea prejudiciului material şi a cheltuielilor de judecată. S-a încasat, în mod solidar, de la Ceban Victor, Doţin Arcadie şi SRL „Donarux & CO" în beneficiul „Trans Solutions" SRL prejudiciul material în mărime de 13.069,57 lei. S-a încasat în mod solidar de la Ceban Victor, Doţin Arcadie şi SRL „Donarux & CO" în beneficiul „Trans Solutions" SRL cheltuielile de judecată, compuse din cheltuieli de achitare a taxei de stat în mărime de 393,00 lei şi cheltuieli de asistenţă juridică în mărime de 5.000,00 lei, în total suma de 5.393,00 lei.

Solicitarea apelantului:

11. Nefiind deacord cu soluţia instanţei de fond, la data de 09 aprilie 2024, Ceban Victor, Doţin Arcadie şi SRL „Donarux&Co", în persoana reprezentantului avocat Tarlapan Artur, au depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanţei de fond.

12. Prin încheierea Curţii de Apel Bălţi din 03 iulie 2024 nu s-a dat curs cererii de apel, s-a acordat termen pentru până la data de 23 iulie 2024 pentru înlăturarea neajunsurilor.

13. La data de 24 iulie 2024 apelanţii Ceban Victor, Doţin Arcadie şi SRL „Donarux&Co”, în persoana reprezentantului avocat Tarlapan Artur, au depus apel motivat, prin care au solicitat admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii instanţei de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă integral acţiunea înaintată.

Argumentele părţilor:

14. În motivarea cererii de apel, apelanţii Ceban Victor, Doţin Arcadie şi SRL „Donarux&Co”, în persoana reprezentantului, avocat Tarlapan Artur, au invocat că nu sunt deacord cu hotărârea adoptată şi o consideră neîntemeiată şi pasibilă casării.

15. Reţin apelanţii că, instanţa de judecată n-a reacţionat nici într-un mod la argumentele înaintate, nu le-a combătut, nu s-a expus asupra lor, mergând nestingherit pe poziţia reclamantului.

16. Indică că într-adevăr pe data de 07.07.2023 între automobilele de model Mercedes 310D cu ***** la volanul căruia se afla Ceban Victor şi automobilul de model Toyota Prius cu n/î ***** a avut loc un accident rutier nesemnificativ.

17. Menţionează că niciodată nu au negat vinovăţia în accidentul produs nici chiar după ce compania de asigurări a refuzat în despăgubire, acceptând să achite costul ei real.

18. Consideră că reclamantul, prin angajarea unui avocat şi a unui expert independent, a mărit astfel costul prejudiciului.

19. Deşi au acceptat să repare prejudiciul, reclamantul a refuzat să prezinte automobilul la staţiile de reparaţie.

20. Fiind somaţi de intimatul pe data de 01.08.2023, s-a prezentat pe data de 02.08.2023 la ora 15:00 la sediul acestuia, la examinarea automobilului în vederea evaluării prejudiciului cauzat. La faţa locului s-a prezentat o persoană care era în relaţii de bună prietenie cu reclamantul şi care i s-a comunicat că este expertul Ciobanu Adrian. Ultimul a întocmit Actul de examinare a mijlocului de transport auto nr.2282/08A.

21. Pe data de 11.08.2023, au recepţionat Somaţia unde i s-a propus să achite benevol suma de 13.069,57 lei ca prejudiciu material şi 5000 lei pentru asistenţa juridică.

22. Mai indică că, aşa numitul „Raport de evaluare a pagubei” nr.2282/08A nu le-a fost prezentat. Automobilul reclamantului este un „taxi”, astfel, acesta cu complicii săi încearcă să se îmbogăţească pe seama păgubiţilor.

23. Ca concluzie, solicită apelanţii ca instanţa să facă dreptate în acest caz ceea ce şi presupune actul justiţiei, reclamantul a reinventat o schemă de îmbogăţire bine ştiută printr-un cerc vicios: firmă de taxi, avocaţi, experţi, staţii de reparaţie, scopul principal fiind extorcarea banilor din păgubiţi, interesul lor nicidecum nu constă în repararea maşinii, ci în câştigarea banilor în urma acestui accident minor.

24. Consideră apelanţii că cererea de chemare în judecată urmează a fi respinsă integral, deoarece nu exista temei juridic de adresare în judecată, reclamantul nu a onorat şi nu avea intenţia să onoreze procedura prejudiciară, apelanţii niciodată nu au refuzat în despăgubire ci dimpotrivă au insistat să achite pentru reparaţia maşinii, or admiterea acţiunii înaintate nici într-un fel nu ar face dreptate în acest caz şi ar favoriza abuzul în actul justiţiei de către reclamant.

25. În şedinţa instanţei de apel avocatul Tarlapan Artur, în interesele apelanţilor Ceban Victor, Doţin Arcadie şi SRL „Donarus & CO” a solicitat admiterea apelului declarat, casarea hotărârii instanţei de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea înaintată să fie respinsă.

26. Intimatul SRL „Trans Solutions”, fiind legal citat la şedinţa de judecată nu s-a prezentat. Colegiul, în conformitate cu art.379 CPC, a considerat posibil de examinat cauza în lipsa părţii absente.

Aprecierea instanţei de apel:

27. Judecând apelul, verificând argumentele invocate şi analizând materialele cauzei, Colegiul Civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord consideră apelul întemeiat şi care urmează a fi admis, din următoarele motive:

28. În acord cu prevederile art.385 lit.c) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emiţând o nouă hotărâre.

29. Conform art.386 alin.(1) Cod de procedură civilă, hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sunt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

30. În conformitate cu art.387 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material sunt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

31. În conformitate cu prevederile art.373 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

32. Din conţinutul celor relatate, Colegiul civil reţine că sarcina instanţei de apel derivă din dispoziţiile art.373 alin.(1), (2) şi (5) Cod de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

33. Instanţa de apel menţionează că art.6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţie instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor pricinii.

34. Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

35. Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menţioneze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluţionarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag.84, 98).

36. Aşadar, probatoriul administrat în speţă atestă că, la 07.07.2023 s-a produs accidentul rutier, în care au fost implicate autovehiculul de model „Mercedes *****, la volanul căruia se afla Ceban Victor, angajat al SRL „Donarux & CO”, şi autovehiculul de model „Toyota Prius” cu n/î *****, la volanul căruia se afla Garciu Igor, angajat al SRL „Trans Solutions”.

37. Potrivit formularului „constatare amiabilă de accident”, semnat de ambii conducători, Ceban Victor a recunoscut vinovăţia în calitate de persoană răspunzătoare de producerea accidentului (f.d.14).

38. La momentul completării formularului „constatare amiabilă de accident”, Ceban Victor a indicat că automobilul de model „Mercedes *****, dispune de poliţa de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă RCAI007952226, eliberată de SRL „Transelit”.

39. La 10.07.2023 părţile s-au adresat Companiei Internaţională de Asigurări „Transelit” în vederea constatării pagubei, stabilirii şi achitării despăgubirii de asigurare, ca urmare a accidentului rutier produs la 07.07.2023.

40. În urma examinării cererii, ÎM CIA „Transelit” SRL a deschis dosarul de daune nr.D0737/07/2023RCAI.

41. La 14.07.2023, ÎM CIA „Transelit” SRL l-a informat pe Nadejda Garciu despre faptul că soluţionarea pozitivă a cererii cu privire la achitarea despăgubirii de asigurare ca urmare a deteriorării autoturismului de model „Toyota Prius” cu n/î ***** este imposibilă, motivând că ÎM CIA „Transelit” SRL a încheiat contractul de asigurare a vehiculelor terestre nr.RCAI-007952226 pentru automobilul de model „Mercedes *****, cu Doţin Arcadie. În urma regularizării dosarului de daune, s-a constatat că Doţin Arcadie a transmis autovehiculul în locaţiunea SRL „Donarux & CO”, care însă nu a încheiat contractul pe numele persoanei juridice, ceia ce a dus la încetarea răspunderii asiguratorului.

42. Totodată, ÎM CIA „Transelit” SRL i-a explicat reprtezentantului SRL „Trans Solutions” dreptul de a se adresa cu aceleaşi cerinţe către Biroul Naţional al Asiguratorilor de Autovehicule sau către persoana vinovată (f.d.15).

43. De asemenea, se constată, că la data de 02.08.2023, autoturismului de model „Toyota Prius” cu n/î ***** a fost examinat de SRL „Expert Auto Plus” în prezenţa conducătorului vehiculului, Garciu Igor, şi a reprezentantului pârâtului SRL „Donarux & CO”, fiind întocmit Act de examinare a mijlocului de transport nr.2282/08A din 02.08.2023 (f.d.19).

44. Iar la 09.08.2023 a fost întocmit Raportul de evaluare a pagubei nr.2282/08A la Actul de examinare din 02.08.2023 al automobilului de model „Toyota Prius Plus” cu n/î *****, semnat de expertul evaluator Ciobanu Adrian, potrivit căruia valoarea prejudiciului cauzat proprietarului autovehiculului marca „Toyota Prius Plus” cu n/î ***** a fost estimată la 13.069,57 lei (f.d.20-25).

45. La 10.08.2023 pârâţii Ceban Victor, Doţin Arcadie şi SRL „Donarux & CO”, au fost somaţi privind repararea prejudiciului material în mărime de 13.069,57 lei şi achitarea plăţii pentru asistenţa juridică în sumă de 5.000,00 lei, în termen de 5 zile calendaristice de la data recepţionării somaţiei (f.d.26-28).

46. La data de 09.10.2023, reclamantul a depus prezenta cerere de chemare în judecată.

47. Fiind investită cu judecarea cauzei, instanţa de fond a admis integral acţiunea şi a dispus încasarea, în mod solidar, de la Ceban Victor, Doţin Arcadie şi SRL „Donarux & CO” în beneficiul „Trans Solutions” SRL prejudiciul material în mărime de 13.069,57 lei şi

cheltuielile de judecată, compuse din cheltuieli de achitare a taxei de stat în mărime de 393,00 lei şi cheltuieli de asistenţă juridică în mărime de 5.000,00 lei.

48. Nefiind deacord cu soluţia luată pe caz de către instanţa de fond, Ceban Victor, Doţin Arcadie şi SRL „Donarux & CO”, în persoana reprezentantului, avocat Tarlapan Artur, au contestat-o cu apel.

49. Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate în apel şi, raportându-le la suportul probatoriu, Colegiul civil conchide că, soluţia instanţei este una incorectă, rezultată din aprecierea eronată a normelor de drept material.

50. Aşadar, conform art.20 alin.(1) Cod civil, dacă prin lege nu se prevede altfel, persoana răspunde numai pentru prejudiciul cauzat prin fapta sa săvârşită cu vinovăţie sub forma intenţiei sau imprudenţei.

51. Sub acest aspect, Colegiul civil reţine că conform art.776 Cod civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

52. În conformitate cu art.1822 alin.(1) Cod civil, prin contract de asigurare, o parte (contractantul asigurării) se obligă să plătească celeilalte părţi (asigurător) prima de asigurare, iar asigurătorul se obligă să plătească asiguratului, beneficiarului asigurării sau, după caz, terţului păgubit o prestaţie bănească (indemnizaţie ori despăgubire de asigurare) la producerea cazului asigurat în interiorul perioadei de asigurare.

53. În temeiul art.1856 alin.(1) Cod civil, asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare, precum şi eventualele cheltuieli de diminuare a prejudiciului, se subrogă, în limitele acestei sume, în dreptul la repararea prejudiciului faţă de terţul căruia îi revine obligaţia să repare prejudiciul cauzat, dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

54. Conform art.1998 alin.(1) Cod civil, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune. (2) Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

55. În temeiul art.2013 Cod civil, persoanele a căror activitate este legată de un izvor de pericol sporit pentru lumea înconjurătoare (exploatarea vehiculelor, a instalaţiilor, mecanismelor, folosirea energiei electrice, a substanţelor explozibile, efectuarea lucrărilor de construcţii etc.) au obligaţia să repare prejudiciul cauzat de izvorul de pericol sporit dacă nu demonstrează că prejudiciul se datorează unui eveniment prevăzut la art.2012 (cu excepţia cazurilor în care prejudiciul a survenit ca urmare a exploatării navelor aeriene) sau din intenţia persoanei vătămate. Obligaţia de reparare a prejudiciului revine persoanei care posedă izvorul de pericol sporit în baza dreptului de proprietate ori în alt temei legal sau persoanei care şi-a asumat paza izvorului de pericol sporit. Posesorul izvorului de pericol sporit nu răspunde pentru prejudiciul cauzat dacă demonstrează că izvorul de pericol sporit a ieşit din posesiunea lui ca urmare a acţiunilor ilicite ale unor terţi. În acest caz, răspunderea revine persoanei care a dobîndit în mod ilicit izvorul de pericol sporit. În măsura în care posesorul izvorului de pericol sporit este vinovat de faptul că izvorul a ieşit din posesiunea lui, el va răspunde pentru prejudiciu în mod solidar cu persoana care l-a dobîndit în posesiune în mod ilicit. Posesorii izvoarelor de pericol sporit răspund solidar pentru prejudiciul cauzat unui terţ prin interacţiunea acestor izvoare (coliziunea mijloacelor de transport etc.). Prejudiciul cauzat posesorilor izvoarelor de pericol sporit ca rezultat al interacţiunii acestora se repară potrivit dispoziţiilor art.1998.

56. În conformitate cu prevederile art.2024 alin.(1) Cod civil, persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acţiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

57. În acelaşi timp, raporturile juridice dintre asigurători, asiguraţi şi persoane terţe ce derivă din contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, precum şi modul de realizare a acestui tip de asigurare sunt reglementate de Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414/22.12.2006.

58. În sensul prezentei legi, prin asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (în continuare – asigurare obligatorie de răspundere civilă auto) se înţelege contractul de asigurare, probat prin poliţa de asigurare RCA şi/sau certificatul de asigurare „Carte Verde", prin care un asigurător licenţiat, în condiţiile prezentei legi, să practice asigurare obligatorie de răspundere civilă auto se obligă, în baza unei prime plătite de asigurat, să despăgubească prejudiciile cauzate prin accident de autovehicul în perioada de valabilitate a contractului de asigurare; prin asigurat – proprietarul sau utilizatorul unui autovehicul a cărui răspundere civilă este preluată contractual de un asigurător, în baza contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, valabil pentru prejudiciile produse terţelor persoane din accidente de autovehicule; prin utilizator – persoana care posedă/foloseşte autovehiculul, inclusiv în temeiul unui contract de locaţiune, contract de leasing sau al unor alte titluri prevăzute de legislaţie, alte persoane care conduc autovehiculul cu sau fără consimţământul proprietarului; în cadrul instruirii la cursurile de şofer, se consideră utilizator persoana care efectuează instruirea în conducerea autovehiculului.

59. Articolul 8 alin.(1) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, stabileşte că asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto se realizează nemijlocit prin încheierea unui contract de asigurare între proprietarul sau utilizatorul vehiculului şi asigurătorul licenţiat pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, care se întocmeşte pe suport de hârtie sau sub formă de document electronic ori prin utilizarea mijloacelor electronice, în conformitate cu actele normative ale autorităţii de supraveghere. În cazul în care contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto este încheiat prin utilizarea oricărui mijloc electronic, iar persoana nu l-a încheiat prin semnătura electronică, se prezumă că prin plata primei de asigurare asiguratul şi-a exprimat consimţământul privind încheierea contractului.

60. Alin.(2) al aceluiaşi articol indică că, contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto dintre persoana fizică, cu excepţia întreprinzătorului individual, şi asigurător se încheie în mod obligatoriu: a) cu indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr limitat de utilizatori); sau b) fără indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr nelimitat de utilizatori), iar conform alin.(2^3) a aceluiaşi articol, în cazul în care asiguratul persoană fizică, cu excepţia întreprinzătorului individual, a transmis autovehiculul pentru care s-a încheiat contractul în proprietatea sau utilizarea unei persoane juridice sau a unui întreprinzător individual în temeiul contractului de locaţiune sau al altui titlu prevăzut de legislaţie, riscul celor admişi de persoana juridică sau întreprinzătorul individual să utilizeze autovehiculul nu se consideră asigurat prin contractul încheiat în condiţiile alin.(2).

61. În temeiul art.15 alin.(1) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414/22.12.2006, asigurătorul acordă despăgubiri dacă prejudiciile s-au produs din culpa asiguratului sau a utilizatorului de autovehicul.

62. Prevederile art.20 alin.(5) din Legea sus citată indică că drepturile persoanei păgubite prin accident de autovehicul în care autorul şi/sau autovehiculul au rămas neidentificaţi sau persoana vinovată nu are o asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabilă se exercită faţă de Biroul Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule, iar despăgubirile se achită în conformitate cu art.14. În acest caz, drepturile şi obligaţiile privind dosarul de daune, constatarea pagubelor, stabilirea şi plata despăgubirilor, prevăzute de prezenta lege pentru asigurător, se vor atribui şi Biroului Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule.

63. Pe de altă parte, în temeiul art.33 alin.(1), (3) şi (4) al Legii indicate supra, pentru pagube produse de autovehicule în vederea protejării persoanelor păgubite prin accidente produse de autovehicule ai căror proprietari sau utilizatori nu au respectat obligaţia de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, de autovehicule neidentificate şi/sau obţinute pe cale ilicită se instituie fondul de protecţie a victimelor străzii. Fondul de protecţie a victimelor străzii este destinat plăţilor de despăgubiri pentru vătămări corporale sau deces dacă autovehiculul sau autorul accidentului a rămas neidentificat, precum şi plăţilor de despăgubiri pentru avarierea ori distrugerea de bunuri şi vătămări corporale sau deces dacă proprietarul sau utilizatorul autovehiculului răspunzător de producerea accidentului nu a respectat obligaţia de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto sau autovehiculul a fost obţinut pe cale ilicită. Fondul de protecţie a victimelor străzii se administrează şi se utilizează de către Biroul Naţional, potrivit actelor normative ale autorităţii de supraveghere, emise în acest sens. Cheltuielile de constituire, administrare şi utilizare a mijloacelor fondului se vor acoperi din disponibilităţile lui.

64. Potrivit art.33 alin.(8) al Legii menţionate, în vederea recuperării sumelor cheltuite din Fondul de protecţie a victimelor străzii, Biroul Naţional poate înainta, în limitele despăgubirii de asigurare achitate, acţiune de regres faţă de persoanele răspunzătoare de prejudiciu.

65. Colegiul învederează că, sub incidenţa normei de la art.1998 Cod civil cad toate raporturile de reparare a prejudiciului delictual, dacă nu există o normă specială menită să reglementeze anumite obligaţii delictuale, ţinând cont de specificul lor. Spre deosebire de răspunderea contractuală, care apare ca urmare a încălcării unei obligaţii concrete, stabilită prin contract, cea delictuală se angajează în rezultatul încălcării unei obligaţii legale cu caracter general (născută dintr-un raport civil absolut), care revine tuturor – de a nu leza drepturile altora prin fapte ilicite. Răspunderea pentru prejudiciul cauzat de un izvor de pericol sporit este guvernată de reguli speciale, ori se angajează în lipsa vinovăţiei. Debitor în cadrul obligaţiei de reparare a prejudiciului cauzat de un izvor de pericol sporit este posesorul izvorului, adică persoana care exploatează şi posedă izvorul de pericol spori în baza dreptului de proprietate sau în alt temei legal. Totodată, nu se consideră posesor al izvorului de pericol sporit persoana care-l exploatează în virtutea raporturilor de muncă. Răspunderea pentru prejudiciul cauzat prin interacţiunea a două izvoare de pericol sporit se produce în funcţie de cine a fost prejudiciat. Astfel, în situaţia în care, în urma interacţiunii a două izvoare de pericol sporit s-a cauzat prejudiciu numai posesorilor acestor izvoare, se angajează răspunderea posesorului vinovat de cauzarea prejudiciului.

66. La caz, Colegiul reţinând că temei al răspunderii delictuale a lui Ceban Victor, Doţin Arcadie şi SRL „Donarux & CO” se pretinde accidentul rutier din 07.07.2023, conchide că situaţia din speţă urmează a fi examinată prin prisma prevederilor ce reglementează răspunderea posesorului izvorului de pericol sporit.

67. Important la caz este faptul că la momentul producerii accidentului rutier, proprietar al automobilului de model Mercedes 310D cu numărul de înmatriculare ***** era Doţin Arcadie, automobilul aflându-se în locaţiunea persoanei juridice SRL „Donarux & CO”, la volanul acestua fiind Ceban Victor, persoana care se face vinovată de producerea accidentului.

68. Astfel, Doţin Arcadie, în calitate de administrator al SRL „Donarux & CO” urma să încheie contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto a automobilului pe numele persoanei juridice, or, deşi exista un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto încheiat cu Doţin Arcadie, în cazul înstrăinării autovehiculului de către ultimul, dobânditorul – SRL „Donarux & CO” a obţinut calitatea de posesor, şi respectiv, întru cât asigurarea obligatorie pune în sarcina oricărei persoane juridice/fizice care are în posesiune autovehicule supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova de a încheia contracte de asigurare, din momentul primirii în locaţiune a automobilului a fost obligat să încheie contractul de răspundere civilă auto pe numele său, cu includerea persoanelor admise la volan sau nu.

69. Prin urmare, Colegiul civil concluzionează că, în măsura în care SRL „Donarux & CO”, în persoana administratorului Doţin Arcadie, nu a respectat obligaţia de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, plătitor de despăgubiri pentru avarierea de bunuri este Biroul Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule, în calitate de administrator şi utilizator a fondului de protecţie a victimelor străzii, destinat plăţilor de despăgubiri pentru avarierea de bunuri în cazul în care proprietarul sau utilizatorul autovehiculului nu au respectat obligaţia de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto.

70. Ulterior, Biroul Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule, în vederea recuperării sumelor cheltuite din Fondul de protecţie a victimelor străzii, este în drept să înainteze, în limitele despăgubirii de asigurare achitate, acţiune de regres faţă de persoana răspunzătoare de prejudiciu.

71. În aşa mod, Colegiul observă, că prima instanţă, constatând că la data accidentului rutier, automobilul de model Mercedes 310D cu numărul de înmatriculare ***** nu era asigurat corespunzător, nu a dat destulă eficienţă acelui fapt, că SRL „Trans Solutions” a putut să-şi satisfacă pretenţiile sale în ordinea Legii nr.414, care prevede expres că în vederea protejării persoanelor păgubite prin accidente produse de autovehicule ai căror proprietari sau utilizatori nu au respectat obligaţia de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto este instituit fondul de protecţie a victimelor străzii, destinat plăţilor de despăgubiri pentru avarierea de bunuri dacă proprietarul sau utilizatorul autovehiculului răspunzător de producerea accidentului nu a respectat obligaţia de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, administrat şi utilizat de către Biroul Naţional.

72. Respectiv, Colegiul menţionează ca argumentarea primei instanţe se întemeiază pe interpretarea eronată a art.2013 Cod civil, acesta urmând a fi invocat într-o eventuală acţiune de regres a Biroului Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule împotriva persoanei răspunzătoare de prejudiciu.

73. Aşadar, Colegiul civil concluzionează netemeinicia poziţiei reclamantului/intimat SRL „Trans Solutions” de a solicita despăgubirea pentru avarierea vehiculului de model

Toyota Prius cu nr. de înmatriculare ***** de la Ceban Victor, Doţin Arcadie şi SRL „Donarux & CO”, subliniind că, de fapt, acesta urma să înainteze pretenţia respectivă împotriva Biroului Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule, în condiţiile art.20 alin.(5) al Legii nr.414 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

74. În susţinerea acestei concluzii vin şi prevederile art.18[1] alin.(7)-(9) al Legii nr.414, conform cărora, în cazul accidentului rutier documentat prin procedura de constatare amiabilă, asigurătorul este în drept să refuze achitarea despăgubirii de asigurare dacă nu au fost întrunite condiţiile prevăzute la alin.(3) din prezentul articol, cu excepţia condiţiei de la lit.b) a alineatului menţionat, caz în care asigurătorul achită despăgubirea în limita prevăzută la art.14 alin.(2) lit.c). Refuzul asigurătorului de a achita despăgubirea de asigurare nu limitează părţile în dreptul de a se adresa la organele sau instituţiile competente pentru stabilirea circumstanţelor accidentului rutier şi de a înainta, în baza documentelor de constatare întocmite de aceste organe sau instituţii, o nouă cerere de despăgubire în modul prevăzut la capitolul V din prezenta lege. Asigurătorul este în drept să refuze achitarea despăgubirii de asigurare în cazul în care formularul „Constatare amiabilă de accident" este completat în mod ilizibil, este incomplet, conţine date contradictorii sau eronate, cu excepţia cazului în care asiguratul sau păgubitul a contribuit la înlăturarea erorilor, asigurătorul avînd posibilitatea să le înlăture. În cazul în care asigurătorul nu este de acord cu vinovăţia recunoscută de asiguratul său în baza formularului „Constatare amiabilă de accident" sau în cazul în care asiguratul îşi retrage recunoaşterea vinovăţiei, asigurătorul achită despăgubirea de asigurare în termenele stabilite de prezenta lege, fiind în drept să solicite instanţei de judecată, în termen de 15 zile calendaristice de la data achitării despăgubirii, examinarea în fond a formularului „Constatare amiabilă de accident", stabilirea vinovăţiei şi, după caz, încasarea despăgubirii de la asigurătorul persoanei recunoscute vinovate de instanţa de judecată”.

75. În consecinţă, dat fiind că instanţa de apel a stabilit netemeinicia pretenţiei privind încasarea despăgubirea pentru avarierea vehiculului de model Toyota Prius cu numărul de înmatriculare *****, de la Ceban Victor, Doţin Arcadie şi SRL „Donarux & CO”, hotărârea primei instanţe urmează a fi casată pentru acest considerent.

76. În final, instanţa de apel ajunge la concluzia de a admite cererea de apel declarată de către Ceban Victor, Doţin Arcadie şi SRL „Donarux & CO”, în persoana reprezentantului, avocat Tarlapan Artur, de a casa integral hotărârea primei instanţe şi a adopta o nouă hotărâre, prin care a respinge cererea de chemare în judecată înaintată înaintată de SRL „Trans Solutions” către Ceban Victor, Doţin Arcadie, SRL „Donarux & CO” privind încasarea prejudiciului material, ca neîntemeiată.

77. Odată cu respingerea cererii de bază de reparare a prejudiciului, Colegiul va respinge solicitarea subsecventă a reclamantului/intimat de compensare a cheltuielilor de judecată.

78. În conformitate cu art.385 lit.c) CPC, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord, -

d e c i d e:

Se admite cererea de apel declarată de apelanţii Ceban Victor, Doţin Arcadie şi SRL „Donarux & CO”, în persoana reprezentantului, avocat Tarlapan Artur.

Se casează hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Central din 02 aprilie 2024, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Trans Solutions” către Ceban Victor, Doțin Arcadie, SRL „Donarux & CO” privind încasarea prejudiciului material şi a cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei noi hotărâri, după cum urmează:

Se respinge cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Trans Solutions” către Ceban Victor, Doțin Arcadie, SRL „Donarux & CO” privind încasarea prejudiciului material şi a cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei Stanislav Grosu

Judecătorii Alina Ţihonschi

Radu Holban